

## **ROZDZIAŁ 1 13**

### **SZCZEPIENIA OCHRONNE W PROFILAKTYCE CHOROÓB ZAKAŻNYCH U DZIECI**

– Anna Bednarek, Małgorzata Bartkowiak-Emeryk, Jacek Wysocki  
13

- 1.1. Rys historyczny szczepień ochronnych i perspektywy rozwoju nowych szczepionek 14
- 1.2. Nowe perspektywy współczesnej wakcynologii 20
- 1.3. Jednostkowe i populacyjne znaczenie szczepień ochronnych 21

## **ROZDZIAŁ 2 25**

### **PODSTAWY ROZWOJU ODPORNOŚCI I CZYNNEJ IMMUNOPROFILAKTYKI –**

Małgorzata Bartkowiak-Emeryk, Anna Bednarek, Andrzej Emeryk 25

- 2.1. Mechanizmy odpowiedzi immunologicznej na zakażenia u dzieci 25
  - 2.1.1. Układ odpornościowy – odporność nieswoista i swoista 25
- 2.2. Sposoby immunomodulacji odpowiedzi przeciwzakażnej 39
- 2.3. Rodzaje i charakterystyka szczepionek 40
  - 2.3.1. Składniki szczepionek 40
  - 2.3.2. Podział szczepionek 40

## **ROZDZIAŁ 3 47**

### **SZCZEPIENIA U DZIECI – ASPEKTY ORGANIZACYJNE, PRAWNE I**

**EDUKACYJNE** – Anna Bednarek, Barbara Ślusarska, Danuta Zarzycka  
47

- 3.1. Program Szczepień Ochronnych u dzieci w Polsce i formy jego realizacji 47
- 3.2. Prawne aspekty realizacji szczepień ochronnych u dzieci 52
- 3.3. Edukacja wakcynologiczna w praktyce pielęgniarstwa 55

## **ROZDZIAŁ 4 61**

### **WYBRANE CHOROBY ZAKAŻNE O ETIOLOGII WIRUSOWEJ U DZIECI – ZARYS KLINICZNY, STANDARDY IMMUNOPROFILAKTYKI –**

Małgorzata Bartkowiak-Emeryk, Andrzej Emeryk, Barbara Hasiec, Ilona Małecka, Jacek Wysocki 61

- 4.1. Wirusowe zapalenie wątroby typu B 61
- 4.2. Wirusowe zapalenie wątroby typu A 66
- 4.3. Nagminne porażenie dziecięce, choroba Heinego-Medina, zapalenie rogów przednich rdzenia, poliomyelitis 69
- 4.4. Odra (morbilli) 74
- 4.5. Świnka, nagminne zapalenie przyusznic 78
- 4.6. Różyczka (rubella) 82
- 4.7. Ospa wietrzna 86
- 4.8. Infekcje rotawirusowe 93
- 4.9. Grypa 96
- 4.10. Profilaktyka zakażeń wirusem brodawczaka ludzkiego w Programie Szczepień Ochronnych 105
- 4.11. Profilaktyka kleszczowego zapalenia mózgu 109

## **ROZDZIAŁ 5 115**

**CHOROBY ZAKAŻNE U DZIECI O ETIOLOGII BAKTERYJNEJ ORAZ ICH PROFILAKTYKA ZA POMOCĄ SZCZEPIEŃ** – Małgorzata Bartkowiak-Emeryk, Andrzej Emeryk, Barbara Hasiec, Ilona Małecka, Joanna Stryczyńska-Kazubska, Jacek Wysocki 115

5.1. Gruźlica 115

5.2. Krztusiec (pertussis) 119

5.3. Błonica (diphtheria) 127

5.4. Tężec (tetanus) 131

5.5. Inwazyjna choroba pneumokokowa 134

5.6. Inwazyjna choroba meningokokowa 141

5.7. Zakażenia wywołane przez pałeczkę hemofilną typu b 146

## **ROZDZIAŁ 6 151**

**SZCZEPIENIA OCHRONNE U DZIECI Z GRUP RYZYKA KLINICZNEGO** –

Małgorzata Bartkowiak-Emeryk, Andrzej Emeryk,

Ilona Małecka, Joanna Stryczyńska-Kazubska, Jacek Wysocki 151

6.1. Szczepienia u dzieci przedwcześnie urodzonych oraz z małą masą urodzeniową 151

6.2. Szczepienia u dzieci w niedoborach odporności 153

6.3. Szczepienia u dzieci alergicznych 163

6.4. Szczepienia u dzieci z mukowiscydozą 173

6.5. Szczepienia u dzieci z chorobą nowotworową 176

6.6. Szczepienia u dzieci z chorobami układu nerwowego 182

6.7. Szczepienia u dzieci z chorobami autoimmunizacyjnymi (nieswoiste zapalenie jelit, cukrzyca, młodzieńcze idiopatyczne zapalenie stawów) 188

## **ROZDZIAŁ 7 193**

**PRAKTYCZNE ASPEKTY REALIZACJI SZCZEPIEŃ U DZIECI** – Anna

Bednarek, Małgorzata Bartkowiak-Emeryk, Danuta Zarzycka,

Barbara Ślusarska 193

7.1. Zasady kwalifikacji do szczepień 193

7.2. Dystrybucja preparatów szczepionkowych 197

7.3. Technika szczepienia 201

7.4. Metody łagodzenia bólu związanego ze szczepieniem 217

7.5. Dokumentacja szczepienia 221

7.6. Obserwacja poszczepienna 225

7.7. Niepożądane odczyny poszczepienne 228

## **ROZDZIAŁ 8 237**

**OPIEKA PIEŁĘGNIARSKA W CHOROBAH ZAKAŻNYCH WIEKU DZIECIĘCEGO** –

Anna Bednarek, Danuta Zarzycka, Barbara Ślusarska 237

8.1. Pielęgnowanie dzieci w chorobach zakaźnych o etiologii wirusowej 240

8.2. Pielęgnowanie dzieci w chorobach zakaźnych o etiologii bakteryjnej 246

**PYTANIA SPRAWDZAJĄCE 251**

**SKOROWIDZ 269**